

O fenómeno do cambio climático

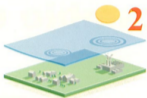
XUNTA DE GALICIA

O EFECTO INVERNADOIRO

A superficie da Terra é quente polo Sol. Pero esta non absorbe toda a enerxía senón que reflicte parte dela de volta cara á atmosfera.

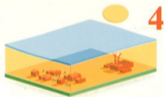
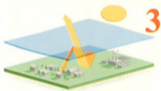

O vapor de auga, o dióxido de carbono (CO_2) e o gas metano forman unha capa natural na atmosfera terrestre que retén parte da enerxía proveniente do Sol.

Ó redor do 70% da enerxía solar que chega á superficie da Terra é devolta ó espazo. Pero parte da radiación infravermella é retida polos gases que producen o efecto invernadoiro e volta á superficie terrestre.

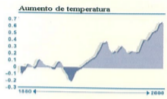
Como resultado do efecto invernadoiro, a Terra mantense o suficientemente quente como para facer posible a vida sobre o planeta. De non existilo fenómeno, as fluctuacións climáticas serían intolerables.

Actualmente, as actividades humanas, principalmente a combustión dos combustibles fósiles á vez que se destrúen bosques máis rapidamente que se rexeran, provoca que se incremente o dióxido de carbono emitido á atmosfera e a súa concentración xunto coa doutros gases de efecto invernadoiro; o resultado é o coñecido efecto invernadoiro antropoxénico, que podería altera-lo clima mundial nas vindeiras décadas.

As principais consecuencias que este cambio podería ter no clima mundial amósanse a continuación:

A partir da segunda metade do século XIX coa chegada da Revolución Industrial, as concentracións de gases de efecto invernadoiro na atmosfera medraron continuamente, agravándose a situación nos últimos 50 anos

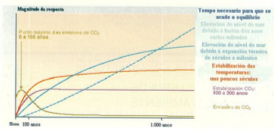
Isto vén provocando nos últimos anos un aumento considerable da temperatura media do planeta, máis agudizada nalgunhas zonas ca noutras

Este aumento da temperatura provoca a fusión de grandes masas de xeo, tanto nas zonas polares coma nos glaciares continentais

A fusión das masas de xeo xunto co aumento de volume producido pola maior temperatura da auga fan que o nivel das augas aumente tamén de forma considerable

Os escenarios son previsións que fan os expertos (IPCC principalmente) dun sistema futuro considerando diferentes variables. Neste caso, vaise ter en conta a tendencia que sigan as emisións durante os próximos anos. Calcúlase que as emisións de gases de efecto invernadoiro seguirán aumentando durante os próximos 100 anos debido principalmente ó crecemento económico e demográfico dos países en desenvolvemento (considérase que os países desenvolvidos cumpriran os obxectivos de Kioto). Dependendo do grao de establecemento das novas tecnoloxías nestes países establécense varios escenarios de emisións que van determina-lo grao de crecemento das emisións. Sexa cal sexa a tendencia das emisións, os impactos producidos polo cambio climático permanecerán durante varios séculos aínda que se logre estabiliza-las emisións de gases de efecto invernadoiro.

O PROTOCOLO DE KIOTO

Ten como obxectivo principal estabiliza-las concentracións de gases de efecto invernadoiro na atmosfera, a un nivel que preveña unha perigosa interferencia co sistema climático. Tal nivel deberá ser acadado nunha marxe de tempo que lles permita ós ecosistemas adaptárense de forma natural ó cambio climático, que non poña en perigo a produción de alimentos e que garanta o desenvolvemento económico dun xeito sustentable.

Aplicase ás emisións de seis gases de efecto invernadoiro:

- Dióxido de carbono (CO₂)
- Metano (CH₄)
- Óxido nitroso (N₂O)
- Hidrofluorocarbonos (HFC)
- Perfluorocarbonos (PFC)
- Hexafluoruro de xofre (SF₆)

Estabelece unha redución de emisións global dun 5,2%, correspondéndolle á Unión Europea un 8% e a España un aumento do 15% no período 2008-2012 con respecto ó ano de referencia (1990).

Os países desenvolvidos no seu conxunto deberán:

- Cooperar para mellora-la efectividade das políticas e medidas a implementar.
- Tender á redución de emisións provenientes dos combustibles usados nas diversas actividades, en especial nas relacionadas co sector transportes.
- Tratar de minimiza-los efectos económicos, sociais e ambientais das súas políticas sobre os países en desenvolvemento.

Cada país desenvolvido deberá poñer en práctica políticas e medidas, tales como:

- Melloras na eficiencia enerxética.
- Promoción de fontes novas e renovables de enerxía, de tecnoloxías de captación de carbono e de novas tecnoloxías ambientais.
- Eliminación progresiva das distorsións do mercado (incentivos fiscais, exencións tributarias...) opostas ó obxectivo de redución de emisións.
- Reformas nos sectores relevantes para reduci-las emisións.
- Redución de emisións no sector transporte.
- Redución de emisións de metano en agricultura e tratamento de residuos.

OS INVENTARIOS DE EMISIÓN

Un dos principais obxectivos establecidos no Protocolo de Kioto é o de establecer unha rede de inventarios nacionais de emisións de gases de efecto invernadoiro que permita o seguimento destas a través do tempo, ademais de servir como elemento de avaliación do cumprimento dos compromisos adquiridos.

A forma de realización dos inventarios de emisións unificouse usando a metodoloxía do IPCC (Grupo Intergubernamental de Expertos sobre Cambio Climático). As actividades incluídas son:

- Enerxía (inclúe produción de enerxía eléctrica, combustión en industrias, transporte, sector residencial...)
- Procesos industriais
- Uso de disolventes e outros produtos
- Agricultura
- Cambios no uso do solo e selvicultura (incluído o efecto sumidoiro dos sistemas forestais xestionados)
- Tratamento e eliminación de residuos

O inventario debe reflectir as emisións de cada sector para cada un dos gases de efecto invernadoiro que establece o Protocolo de Kioto (CO_2 , CH_4 , N_2O , HFC, PFC e SF_6).

O total das emisións débese expresar en toneladas equivalentes de CO_2 , asignándolle a cada un dos gases contemplados no inventario un factor de conversión en función do seu potencial de quecemento e da súa duración na atmosfera.

O inventario de emisións debe ser actualizado anualmente, de xeito que se poida realizar un seguimento continuo das emisións e comparalas co ano de referencia (tómase como ano de referencia para o cumprimento das esixencias do Protocolo de Kioto o 1990 podéndose tomar 1995 para os gases fluorados) para avalialo cumprimento dos compromisos adquiridos.

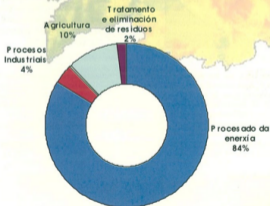
A SITUACIÓN DE GALICIA

A Consellería de Medio Ambiente da Xunta de Galicia adopta o papel de elaborar unha estratexia galega contra o cambio climático encamiñada a coñecer, mitigar e avalia-los efectos do problema.

As actividades da Consellería de Medio Ambiente encamiñanse a combater-lo fenómeno do cambio climático a través de:

- Mellora do coñecemento do clima galego a través da rede de seguimento meteorolóxico e avaliación do impacto que o cambio climático ten sobre o noso territorio.
- Definición das liñas que deben seguir as respectivas políticas sectoriais para facer fronte ó cambio climático antropoxénico.
- Establecemento das bases de funcionamento institucional para o seguimento e cumprimento das obrigas relativas ó Protocolo de Kioto.

As emisións de Galicia foron inventariadas para o ano 1990 e para o ano 2001. O sector enerxético (inclúe produción enerxética, consumo en industria, transporte e sector residencial e institucional) é o principal emisor, e polo tanto, o máis importante no que se refire ás políticas de emisión. A distribución das emisións en Galicia amósase a continuación:

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
MEDIO AMBIENTE

CENTRO DE DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE

